

Tahap Kesiediaan dan Kekangan yang Dihadapi Pelajar Sekolah Menengah dalam Pembelajaran Bahasa Melayu Secara dalam Talian Menggunakan Aplikasi *Google Meet*

The Level of Readiness and Constraints Faced by Secondary School Students in Malay Language Online Learning Using Google Meet Application

Ugartini Magesvaran

p103831@siswa.ukm.edu.my

Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor, MALAYSIA

Zamri Mahamod*

d-zam@ukm.edu.my

Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor, MALAYSIA

Published: 22 February 2022

To cite this article (APA): Magesvaran, U., & Mahamod, Z. (2022). Tahap Kesiediaan dan Kekangan yang Dihadapi Pelajar Sekolah Menengah dalam Pembelajaran Bahasa Melayu Secara dalam Talian Menggunakan Aplikasi Google Meet. *PENDETA*, 13(1), 10-21. <https://doi.org/10.37134/pendeta.vol13.1.2.2022>

To link to this article: <https://doi.org/10.37134/pendeta.vol13.1.2.2022>

ABSTRAK

Aplikasi *Google Meet* (GM) merupakan salah satu pelantar digital yang banyak digunakan dalam pengajaran dan pembelajaran (PdP) secara dalam talian. Justeru, kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti tahap kesiediaan pelajar dan kekangan yang dihadapi oleh pelajar ketika belajar Bahasa Melayu secara dalam talian menggunakan GM. Kajian tinjauan ini dijalankan terhadap 181 orang pelajar sekolah daripada dua buah sekolah menengah di daerah Kulim, Kedah. Responden kajian dipilih secara rawak bertujuan bagi menjawab objektif kajian. Soal selidik berkaitan dengan tahap kesiediaan dan tahap kekangan yang dihadapi oleh pelajar digunakan sebagai alat pengumpulan data. Data dianalisis secara deskriptif bagi mencari nilai min dan sisihan piawai. Dapatan kajian menunjukkan bahawa tahap kesiediaan pelajar menggunakan GM semasa belajar Bahasa Melayu secara dalam talian berada pada tahap sederhana saja. Pelajar belum bersedia sepenuhnya untuk belajar Bahasa Melayu secara dalam talian menggunakan aplikasi GM. Namun demikian, pelajar kurang menghadapi menghadapi kekangan untuk menggunakan aplikasi GM semasa belajar Bahasa Melayu secara dalam talian. Kekangan yang dihadapi oleh pelajar hanyalah masalah capaian Internet yang mengganggu pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan GM. Dapatan kajian ini menunjukkan bahawa peranti digital seperti GM amat berkesan dalam mendorong minat pelajar belajar secara dalam talian.

Kata kunci: Kesiediaan, kekangan, pelajar sekolah menengah, aplikasi Google Meets, pengajaran dan pembelajaran dalam talian

ABSTRACT

The Google Meet (GM) application is one of the most widely used digital platforms in online teaching and learning. Thus, this study aims to identify the level of student preparation and constraints faced by students when learning Malay Language through online using GM. This survey study was conducted on 181 school students from two secondary schools in the district of Kulim, Kedah. Study respondents were randomly selected in order to answer the objectives of the study. Questionnaires related to the level of readiness and the level of constraints faced by students were used as data collection tools. Data were analyzed descriptively to find mean values and standard deviations. The results showed that the level of preparedness of students using GM while studying Malay

Language online learning at a moderate level only. Students not yet fully prepared to learn Malay Language online learning using GM applications. However, students are less likely to face constraints to using GM applications while Malay Language online learning. Constraints faced by the students access to the Internet is a matter that interfere with learning Malay Language using GM. The findings of this study show that digital devices such as GM are very effective in encouraging students to online learning.

Keywords: *Readiness, constraints, secondary school students, Google Meets application, online teaching and learning*

PENGENALAN

Pengajaran dan pembelajaran (PdP) secara dalam talian adalah segala aktiviti yang melibatkan pelajar dan guru menggunakan mana-mana platform digital dalam talian bagi menjalankan sesi PdP (Mohd Fairuz *et al.*, 2020). PdP secara dalam talian secara relatifnya adalah mudah dilaksanakan dengan syarat guru menguasai kaedah mengajar dalam talian, capaian Internet memuaskan dan pelajar bersedia untuk belajar secara dalam talian. Arias *et al.* (2018) telah membuat satu penyelidikan perbandingan antara pembelajaran dalam talian dengan pembelajaran secara bersemuka. Rumusan kajiannya mendapati bahawa kos pelaksanaan PdP dalam talian lebih mudah dan murah. Pelajar dari kawasan pedalaman juga dapat mengikuti PdP dalam talian secara berkesan. Walaupun mudah dilaksanakan dan melibatkan kos yang rendah, pengiraan latar belakang sosio ekonomi pelajar amat diutamakan agar pelajar bersedia dengan keperluan untuk mengikuti PdP secara dalam talian.

Penularan pandemik Coronavirus atau COVID-19 ini telah menjadikan PdP secara dalam talian satu keperluan. Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM 2020) telah mengarahkan guru-guru melaksanakan kaedah PdP secara dalam talian. Manual Pengajaran dan Pembelajaran di Rumah (PdPR) disediakan oleh KPM bagi memudahkan guru-guru melaksanakan PdP secara dalam talian dengan berkesan. Kini, PdP secara dalam talian merupakan suatu kewajipan serta satu keperluan bagi bidang pendidikan secara menyeluruh dalam mencegah penularan wabak COVID-19 secara besar-besaran (Muhammad Izzat *et al.*, 2020).

Shazarina *et al.* (2020) berpendapat bahawa norma baharu ini telah amat membimbangkan pelajar mahupun pendidik juga turut menghadapi keresahan yang tersendiri. Hal ini kerana, walaupun guru-guru bersemangat untuk menyampaikan pengajaran yang efektif, namun jika tiada penyertaan dan kesiapan yang secukupnya daripada pelajar maka matlamat pelaksanaan PdP tidak boleh dicapai sepenuhnya (Muniroh *et al.* 2020). Pernyataan ini sokong oleh Siti Balqis dan Muniroh (2020) yang mendapati terdapat segelintir pelajar tidak memberi kerjasama dan masih tidak bersedia dengan PdP secara dalam talian. Kajian yang dijalankan oleh KPM (2020) mendapati hanya 34 peratus (%) sahaja PdP secara dalam talian berkesan, manakala 66% kurang berkesan. Hal ini bermakna PdP secara dalam talian secara relatifnya kurang berkesan berbanding PdP bersemuka di dalam bilik darjah.

Pelajar-pelajar perlu menyesuaikan dengan PdP secara dalam talian yang membolehkan mereka untuk membina kemahiran dengan pembelajaran sendiri. Menunggu guru untuk memulakan pembelajaran tidak sesuai pada norma baharu ini (Muniroh *et al.*, 2020). Walau bagaimanapun, hasil kajian oleh Dwi Briliannur *et al.* (2020) mendapati bahawa PdP secara dalam talian bagi pelajar sekolah adalah kurang berkesan kerana wujudnya kekangan ekonomi dari segi kewangan dan prasarana serta tahap pengetahuan guru. Kekangan ekonomi telah menyebabkan pelajar tidak dapat menyediakan peranti digital, kelajuan rangkaian jalur lebar yang kurang menyeluruh, kesukaran mengakses Internet dan sebagainya turut menjadikan PdP secara dalam talian kurang berkesan. Menurut Nor Fauziana (2020), PdP secara dalam talian ini memerlukan kerjasama dan komitmen daripada semua pihak terutamanya guru dari segi pengetahuan dan kemahiran berkaitan teknologi. Guru-guru perlu menyesuaikan diri dengan norma baharu ini kerana ini akan menjadi satu peluang kepada guru dalam mendalami pengetahuan dari segi teknologi yang akan membantu mempelbagaikan corak pengajarannya dalam era pandemik COVID-19 ini demi kelangsungan sesi pembelajaran yang berkesan.

Rumusannya, pandemik COVID-19 bukan sahaja mempengaruhi PdP secara konvensional tertangguh, malah menjadi semakin mencabar kepada guru-guru Bahasa Melayu. Guru dan pelajar mesti bersedia dengan norma baharu ini dan menjadikan sebagai kebiasaan harian kerana tidak ada

pilihan selain daripada memanfaatkan teknologi maklumat menerusi pelbagai aplikasi dalam talian demi kelangsungan proses PdP pelajar (Nor Fauziana 2020). Struktur pendidikan kini memerlukan guru-guru yang mempunyai pengetahuan teknologi maklumat dan komunikasi (TMK). Walaupun pandemik ini telah memberi impak yang sangat buruk kepada masyarakat, tetapi telah memberi satu peluang yang sangat besar kepada semua guru dalam melengkapkan diri dengan penguasaan teknologi digital secara mendalam. Hal ini akan memudahkan guru-guru untuk mempelbagaikan strategi dan kaedah PdP Bahasa Melayu.

PERNYATAAN MASALAH

Penyelidikan tentang aplikasi *Google Meet* (GM) dalam pendidikan, kurang dilaksanakan kerana kebanyakan kajian dilaksanakan secara umum mengenai pelbagai aplikasi dalam proses PdP kerana aplikasi *Microsoft Teams* serta *Zoom* juga mempunyai ciri-ciri yang sama tetapi isu aplikasi *Zoom* yang telah didakwa mendedahkan data peribadi pengguna serta berhadapan dengan isu keselamatan telah menyebabkan majoriti pengguna beralih kepada penggunaan aplikasi GM (Zakaria et al. 2020). GM merupakan aplikasi yang baharu dilancarkan pada tahun 2017 dengan menggantikan *Google Hangouts* (Wikipedia 2020). Pada mulanya, aplikasi GM tidak berapa popular dalam kalangan warga pendidik kerana ciri-cirinya tidak memberi manfaat kepada pendidik. Penularan wabak COVID-19 telah memberi peluang kepada pihak *Google* untuk mengembangkan lagi GM dengan tambahan 30 faktor kelebihan yang cukup memuaskan (Wikipedia, 2020). Kini, aplikasi GM mempunyai kelebihan yang dapat membantu pendidik dalam menyampaikan PdP dengan berkesan.

Muniroh *et al.* (2020), berpendapat bahawa kesediaan pelajar juga mempengaruhi persekitaran PdP yang jelas berlainan sepanjang pandemik ini berbanding PdP konvensional kerana hampir kesemua corak pelaksanaan PdP perlu dilaksanakan dalam talian. Pelajar masih tidak dapat menyesuaikan diri dengan pembelajaran secara maya kerana suasananya berlainan dengan latar bilik darjah. Hal ini turut mempengaruhi pembelajaran pelajar, termasuk kehadiran mereka semasa kelas PdP dalam talian dijalankan. Antara faktor ramai pelajar tidak hadir ke kelas dalam talian antara lain disebabkan oleh faktor persekitaran pembelajaran yang baharu bagi pelajar-pelajar berkenaan (Irma *et al.*, 2021).

Faktor ekonomi juga antara faktor yang mempengaruhi tahap kesediaan pelajar untuk mengikuti sesi pembelajaran secara dalam talian. Menurut Mohd Fairuz *et al.* (2020), latar belakang seseorang pelajar yang mempunyai pendapatan tinggi lebih bersedia dengan pelaksanaan PdP secara dalam talian berbanding pelajar daripada keluarga berpendapatan rendah. Pernyataan ini sejajar dengan hasil kajian oleh Andrew *et al.* (2020), iaitu faktor sosioekonomi telah memberi kesan yang meluas dalam mengikuti pembelajaran secara dalam talian sepanjang pandemik ini. Hal ini kerana pendapatan ibu bapa turut terjejas akibat penutupan beberapa industri telah menyebabkan mereka mengutamakan keperluan asas hidup berbanding penyediaan kelengkapan pendidikan bagi anak. Pelajar-pelajar daripada keluarga B40 merupakan kumpulan pelajar yang paling ramai tercicir dalam mengikuti sesi PdP dalam talian. Kajian Rohaida *et al.* (2021) membuktikan bahawa ramai pelajar daripada keluarga B40 ketinggalan dalam pelajaran akibat masalah kekurangan penggunaan peranti digital dan faktor kemiskinan ibu bapa untuk menyediakan peralatan PdP dalam talian.

Menurut Anuar (Berita Harian 2020), sebelum kejadian penularan COVID-19 ini, PdP secara dalam talian hanya merupakan satu pilihan tetapi kini ia menjadi suatu kewajipan yang tidak boleh dielakkan. Oleh itu, secara tidak langsung kekangan-kekangan yang dihadapi oleh pelajar akan mengakibatkan tahap penguasaan dalam pelajarannya. Satu kajian mengenai cabaran pelaksanaan PdP jarak jauh sepanjang Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) oleh Losius *et al.* (2020). Dapatan kajian menunjukkan bahawa sebilangan pelajar tidak bersedia dengan sesi pembelajaran secara dalam talian kerana kekangan-kekangan yang dihadapinya. Demi membendung masalah penguasaan dalam mata pelajaran, guru-guru perlu menggunakan kemahiran TMK dalam pengajaran yang sesuai dan menarik dengan penggunaan pelbagai BBM yang mampu menarik minat dan memotivasikan pelajar. Pada masa yang sama, ibu bapa mesti memainkan peranan dengan membantu dan membimbing anak-anak mereka mencapai tahap penguasaan yang tinggi dalam setiap mata pelajaran.

Rumusannya, kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti tahap kesediaan dan kekangan yang dihadapi pelajaran semasa belajar Bahasa Melayu menggunakan aplikasi GM sepanjang PdP dalam talian.

OBJEKTIF KAJIAN

Kajian ini dilaksanakan bagi menjawab dua objektif kajian yang berikut:

1. Mengetahui tahap kesediaan dan kekangan yang dihadapi oleh pelajar sekolah menengah ketika belajar Bahasa Melayu secara dalam talian menggunakan aplikasi GM.
2. Mengetahui tahap kekangan yang dihadapi oleh pelajar sekolah menengah ketika belajar Bahasa Melayu secara dalam talian menggunakan aplikasi GM.

KEPENTINGAN KAJIAN

Setiap kajian yang dilaksanakan mesti terdapat kepentingan daripada dapatan kajian berkenaan. Oleh itu, kepentingan daripada kajian ini ialah pembaca akan dapat mengambil tahu kelebihan aplikasi GM yang amat memuaskan pengguna. Sejak mula pandemik COVID-19, GM telah menjadi satu platform yang sangat berguna kepada guru-guru Bahasa Melayu kerana ia mampu mewujudkan komunikasi antara guru dan pelajar walaupun di luar kelas. Guru-guru Bahasa Melayu boleh memanfaatkan GM dengan mengintegrasikan dengan semua *Google Apps* seperti *Google Classroom*, *Google Sheet*, *Google Calendar* dan sebagainya yang amat memudahkan guru-guru menjalankan PdP secara berkesan. Sebagai contoh, pengajaran Bahasa Melayu memerlukan *Google Forms*, *Google Docs* dan *Google Slides*. *Google Doc* dan *Slides* boleh dijadikan sebagai bahan mengajar serta sebagai bahan untuk menghujah jawapan, manakala *Google Forms* boleh membantu untuk membuat penilaian pelajar. Kesemua aplikasi boleh diintegrasikan dalam GM.

Kajian ini juga akan menjadi satu peluang kepada guru-guru Bahasa Melayu untuk menyesuaikan diri dengan teknologi maklumat secara lebih mendalam. Menurut Zamri *et al.* (2020), kurangnya pengetahuan serta kemahiran dalam penggunaan teknologi maklumat akan menyebabkan proses PdP tidak dilaksanakan dengan baik oleh guru. Jadi, melalui kajian ini, guru-guru akan dapat memahami perlunya teknologi maklumat pada norma baharu ini. Pandemik COVID-19 telah memberi satu kefahaman kepada semua guru dan pelajar tentang kepentingan teknologi maklumat dalam pendidikan. Bagi guru-guru berpengalaman, kebanyakan mereka kurang pengetahuan dan kemahiran tentang penggunaan teknologi. Kekurangan pengetahuan dan kemahiran menggunakan peranti digital ini boleh menjejaskan pengajaran guru ketika mengajar secara dalam talian, termasuk dalam kalangan guru Bahasa Melayu.

Seterusnya, melalui kajian ini juga guru-guru dapat mengenal pasti tahap kesediaan seseorang pelajar dari segi pemilihan aplikasi mengikut kesesuaian mereka semasa pembelajaran secara maya pada norma baharu ini. Hal ini kerana, setiap pelajar mempunyai latar belakang yang berlainan dengan pelbagai masalah yang tidak dapat dielakkan. Contohnya, terdapat pelajar daripada golongan B40, M40 dan T20 yang mempunyai segala alat telekomunikasi, tetapi dari segi capaian Internet kurang memuaskan disebabkan oleh kualiti capaian jalur lebar yang kurang memuaskan di kawasan mereka. Hasil kajian ini juga akan membantu para guru membuat persediaan awal untuk pelajar yang mempunyai tahap penguasaan rendah melalui pembelajaran secara maya. Impak COVID-19 telah membawa satu amalan baharu yang perlu diadaptasi dalam kalangan guru dan pelajar.

Melalui hasil kajian ini, guru-guru dapat mengenal pasti keberkesanan aplikasi GM berbanding aplikasi lain dalam proses PdP Bahasa Melayu secara maya. Dapatan kajian dapat dijadikan panduan kepada pengkaji akan datang untuk mengkaji keberkesanan aplikasi GM sebagai aplikasi digital ketika mengajar secara dalam talian. Akhir sekali, kepentingan kajian ialah dapat membantu guru-guru melengkapkan diri dengan amalan baharu ini dalam proses PdP yang seiring dengan perkembangan teknologi maklumat. Kajian ini akan menjadi satu pendedahan kepada setiap warga pendidik dan pelajar dari segi kemahiran, pengetahuan, kreativiti serta teknologi terkini dalam melaksanakan PdP secara maya.

METODOLOGI

Kajian ini menggunakan reka bentuk tinjauan. Kajian tinjauan dilaksanakan apabila jumlah responden kajian adalah ramai (Chua Yan Piaw 2014). Melalui kaedah tinjauan, pengumpulan data melalui soal selidik digunakan. Responden dalam kajian terdiri daripada pelajar-pelajar tingkatan 4 daripada dua buah sekolah menengah kebangsaan di Kulim Bandar Baharu, Kedah. SMKA dipilih secara rawak daripada kategori sekolah yang berstatus bandar, manakala SMKKB pula berstatus luar bandar. Pemilihan sekolah yang berlainan status adalah untuk melihat pengaruh status sosioekonomi pelajar terhadap proses PdP Bahasa Melayu secara dalam talian.

Terdapat 340 orang pelajar daripada dua buah sekolah menengah tersebut. Daripada jumlah tersebut, seramai 181 orang pelajar diambil sebagai sampel kajian yang dipilih secara bersistematik, iaitu 87 orang pelajar daripada SMKA dan 94 orang pelajar lagi dari SMKKB. Sampel kajian merangkumi pelajar lelaki dan perempuan dari sekolah berkenaan yang memiliki tahap pencapaian akademik yang berbagai-bagai, iaitu tinggi, sederhana dan rendah. Sampel kajian terdiri daripada pelbagai kaum yang datang daripada keluarga yang mempunyai latar belakang status sosioekonomi yang berbeza. Sampel dipilih kerana telah mengikuti proses PdP Bahasa Melayu secara dalam talian menerusi aplikasi GM.

Instrumen soal selidik digunakan dalam kajian ini. Soal selidik diadaptasikan daripada dua kajian lepas, iaitu Zakaria *et al.* (2020) dan Muhammad Izzat *et al.* (2020). Soal selidik terbahagi kepada tiga bahagian. Bahagian A tentang latar belakang responden kajian. Bahagian B merupakan soalan tentang tahap kesediaan pelajar sekolah menengah ketika pelaksanaan PdP Bahasa Melayu secara dalam talian yang menerusi aplikasi GM semasa pandemik COVID-19. Terdapat 10 item yang menggunakan lima skala Likert, iaitu 1 = Sangat Tidak Setuju (STS), 2 = Tidak Setuju (TS), 3 = Kurang Setuju (KS), 4 = Setuju (S) dan 5 = Sangat Setuju (SS). Bahagian C tentang kekangan yang dihadapi oleh pelajar ketika pelaksanaan PdP Bahasa Melayu secara dalam talian menerusi aplikasi GM semasa pandemik COVID-19. Bahagian C ini juga merangkumi 10 item dengan empat skala Likert, iaitu: 1 = Sangat Tidak Mempengaruhi (STM), 2 = Tidak Mempengaruhi (TM), 3 = Mempengaruhi (M) dan 4 = Sangat Mempengaruhi (SM).

Kajian rintis telah dilaksanakan di sebuah sekolah menengah. Seramai 30 orang pelajar sebuah sekolah menengah yang telah belajar menggunakan aplikasi GM sebagai medium PdP Bahasa Melayu sepanjang pandemik COVID-19 sebagai responden kajian rintis. Hasil kajian rintis mendapati nilai kebolehpercayaan item soal selidik bagi konstruk kesediaan dan kekangan ialah $\alpha=0.705$. Nilai *alpha Cronbach* antara 0.50-0.80 ke atas merupakan nilai yang baik dan boleh diterima (Sekaran & Bougie, 2016). Jadi, soal selidik bagi kajian ini mempunyai nilai alpha yang baik untuk meneruskan kajian sebenar.

Soal selidik akan dianalisis menggunakan statistik deskriptif dan inferensi melalui perisian *Statistical Package for the Social Sciences* (SPSS) versi 26, iaitu analisis deskriptif akan direkod dalam bentuk min, sisihan piawai, frekuensi dan peratus, manakala analisis inferensi (Ujian-t, ANOVA sehalu dan Korelasi) digunakan untuk mengenal pasti perbezaan serta hubungan antara pemboleh ubah kajian. Tahap skala min lima mata untuk menjawab Bahagian B merujuk kepada teori Pallant (2010) seperti berikut: skala 1.00 – 2.33 (Rendah-R), skala 2.34 – 3.67 (Sederhana-S) dan skala 3.68 – 5.00 (Tinggi-T). Tahap skor min skala Likert empat mata bagi Bahagian C menggunakan skala cadangan Ling (2017) seperti berikut: skala 0.00 – 1.33 (Rendah-R), 1.34 – 2.66 (Sederhana-S) dan 2.67 – 4.00 (Tinggi-T).

DAPATAN KAJIAN

Maklumat Demografi Pelajar

Sampel kajian yang terlibat dalam kajian ini terdiri daripada 181 orang pelajar sekolah menengah daripada dua buah sekolah yang berstatus bandar dan luar bandar. Profil responden pelajar meliputi jantina, kemudahan internet, kaum, pekerjaan ibu bapa dan pendapatan ibu bapa. Jadual 1 menunjukkan dapatan analisis deskriptif demografi responden pelajar yang merangkumi nilai frekuensi (*f*) dan peratusan (%). Berdasarkan Jadual 1, bilangan responden yang telah terlibat dalam kajian adalah seramai 181 orang pelajar, iaitu 82 orang pelajar lelaki (45.3%) dan 99 orang pelajar perempuan (54.7

%). Dari segi kaum, pelajar kaum Melayu lebih tinggi peratusnya, iaitu seramai 79 orang pelajar (43.6%), diikuti kaum India seramai 60 orang pelajar (33.1%), kaum Cina seramai 39 orang pelajar (21.5%) dan kaum yang dikategorikan sebagai lain-lain seramai 3 orang pelajar (1.7%).

Pekerjaan ibu bapa dibahagikan kepada tiga kategori, iaitu pekerja swasta, kerajaan dan persendirian. Bagi kategori swasta terdiri daripada 104 orang pelajar, iaitu sebanyak 57.5% yang mempunyai nilai kekerapan yang tinggi diikuti dengan 39 orang pelajar (21.5%) dari kategori kerajaan dan selebihnya 38 orang pelajar (21.0%) adalah daripada kategori persendirian. Kebanyakan pelajar yang terlibat dalam kajian ini merupakan pelajar dari golongan isi rumah B40 yang terbahagi kepada empat jenis kumpulan, iaitu golongan pertama (B1) berisi rumah kurang daripada RM2500 yang terdiri daripada 12 orang pelajar (6.6%), diikuti dengan golongan kedua (B2) yang berisi rumah RM2501 antara RM3170, iaitu seramai 29 orang pelajar (16.0%), golongan ketiga (B3) pula berisi rumah RM3171 antara RM3970 yang terdiri daripada 66 orang pelajar (36.5%) dan golongan keempat (B4) berisi rumah RM3971 antara RM4850, iaitu seramai 43 orang pelajar (23.8%). Majoriti pelajar, iaitu seramai 150 orang pelajar daripada jumlah 181 orang pelajar merupakan pelajar dari golongan isi rumah B40.

Terdapat segelintir pelajar, iaitu seramai 31 orang pelajar daripada jumlah 181 orang pelajar merupakan pelajar daripada golongan isi rumah M40, iaitu golongan pertama (M1) yang berisi rumah RM4851 antara RM5880 terdiri daripada 22 orang pelajar (12.2%). Bagi golongan kedua (M2) yang berisi rumah RM5881 antara RM7100 pula seramai 7 orang pelajar diikuti dengan 2 orang pelajar daripada golongan ketiga (M3) yang berisi rumah RM7101 antara RM8700. Dari segi kemudahan Internet, seramai 137 orang pelajar mempunyai kemudahan internet, manakala yang selebihnya, iaitu 24.3% mewakili seramai 44 orang pelajar tidak memiliki kemudahan Internet.

JADUAL 1: Analisis demografi responden pelajar

Pemboleh Ubah		Frekuensi (f)	Peratus (%)
Jantina	Lelaki	82	45.3
	Perempuan	99	54.7
Kaum	Melayu	79	43.6
	Cina	39	21.5
	India	60	33.1
	Lain-lain	3	1.70
Pekerjaan ibu bapa	Swasta	104	57.5
	Kerajaan	39	21.5
	Persendirian	38	21.0
Pendapatan ibu bapa	B1 – Kurang RM2500	12	6.60
	B2 – RM2501-RM3170	29	16.0
	B3 – RM3171-RM3970	66	36.5
	B4 – RM3971-RM4850	43	23.8
	M1 - RM4851-RM5880	22	12.2
	M2 – RM5881-RM7100	7	3.90
	M3 – RM7101-RM8700	2	1.10
Kemudahan Internet	Ada	137	75.7
	Tidak ada	44	24.3

Analisis Tahap Kesiediaan Pelajar Sekolah Menengah Ketika Penggunaan Aplikasi Google Meet sebagai Medium PdP Bahasa Melayu Secara dalam Talian

Sebanyak 10 item soalan yang berkaitan dengan tahap kesiediaan pelajar ketika penggunaan aplikasi GM sebagai medium PdP Bahasa Melayu secara dalam talian diajukan. Berdasarkan Jadual 2, dapatan menunjukkan bahawa tahap kesiediaan pelajar sekolah menengah semasa menggunakan aplikasi GM sebagai medium PdP Bahasa Melayu secara dalam talian berada pada tahap yang sederhana dengan min keseluruhan 3.17 dan sisihan piawai 0.580. Item ke-4 ialah satu-satunya item yang berada tahap tinggi dengan min 4.14 dan sisihan piawai = 0.622. Item ke-4, iaitu “*Saya mendapati guru menyediakan pelbagai asas pembelajaran Bahasa Melayu dalam talian melalui aplikasi GM*” bermaksud pelajar banyak mempelajari asas pembelajaran Bahasa Melayu dengan mudah apabila guru menggunakan aplikasi GM.

JADUAL 2: Taburan skor tahap kesediaan pelajar guna GM dalam PdP Bahasa Melayu dalam talian

Item Kesediaan	Kekerapan dan Peratusan					Skor Min	Sisihan Piawai	Tahap Min
	STS	TS	KS	S	SS			
1. Saya selesa menerima PdP Bahasa Melayu dalam talian menerusi platform GM.	22 12.2%	42 23.2%	37 20.4%	66 36.5%	14 7.7%	3.04	1.182	S
2. Saya suka berbincangan dengan rakan dan guru dalam talian menerusi platform GM semasa PdP Bahasa Melayu dilaksanakan.	6 3.3%	52 28.7%	46 25.4%	73 40.3%	4 2.2%	3.09	0.953	S
3. Saya sentiasa bersedia untuk berkomunikasi dengan guru dan rakan melalui audio serta video ketika pelaksanaan PdP Bahasa Melayu secara dalam talian menerusi GM	61 33.7%	67 37.0%	18 9.9%	32 17.7%	3 1.7%	2.17	1.128	S
4. Saya mendapati guru menyediakan pelbagai asas pembelajaran Bahasa Melayu dalam talian melalui aplikasi GM.	0	0	24 13.3%	108 59.7%	49 27.1%	4.14	0.622	T
5. Saya seronok menjawab tugas/latihan Bahasa Melayu yang diberikan secara dalam talian.	9 5.0%	12 6.6%	50 27.6%	103 56.9%	7 3.9%	3.48	0.873	S
6. Saya suka menggunakan aplikasi GM yang disediakan kerana mudah diakses semasa pelaksanaan PdP Bahasa Melayu secara dalam talian.	5 2.8%	9 5.0%	56 30.9%	93 51.4%	18 9.9%	3.61	0.840	S
7. Saya sering menggunakan elemen-elemen dan ikon dalam GM yang sangat interaktif sewaktu PdP Bahasa Melayu dilaksanakan secara dalam talian.	64 35.4%	39 21.5%	22 12.2%	51 28.2%	5 2.8%	2.41	1.299	S
8. Saya lebih mengutamakan aplikasi GM untuk PdP Bahasa Melayu kerana perisian ini adalah mesra pengguna.	3 1.7%	5 2.8%	70 38.7%	88 48.6%	15 8.3%	3.59	0.752	S
9. Saya melibatkan diri secara aktif semasa pelaksanaan PdP Bahasa Melayu dalam talian dengan memberi pandangan melalui forum atau <i>chat</i> dalam aplikasi GM.	14 7.7%	56 30.9%	37 20.4%	70 38.7%	4 2.2%	2.97	1.048	S
10. PdP Bahasa Melayu menerusi aplikasi GM memudahkan kefahaman saya terhadap isi pelajaran yang disampaikan.	10 5.5%	42 23.2%	42 23.2%	78 43.1%	9 5.0%	3.19	1.026	S
Skor Min Keseluruhan						3.17	0.580	S

Skala 1.00 – 2.33 (Rendah-R), skala 2.34 – 3.67 (Sederhana-S) dan skala 3.68 – 5.00 (Tinggi-T)

Lain-lain item berada pada tahap min sederhana di mana item ke-3 “*Saya sentiasa bersedia untuk berkomunikasi dengan guru dan rakan melalui audio serta video ketika pelaksanaan PdP Bahasa Melayu secara dalam talian menerusi GM*” dan item ke-7 “*Saya sering menggunakan elemen-elemen dan ikon dalam GM yang sangat interaktif sewaktu PdP Bahasa Melayu dilaksanakan secara dalam talian*” merupakan dua item yang memperoleh min terendah, tetapi masih berada pada tahap min sederhana. Sebagai rumusan, pelajar bersedia belajar Bahasa Melayu secara dalam talian dengan menggunakan GM, tetapi masih pada tahap sederhana. Oleh itu, guru Bahasa Melayu perlu mempelbagai aktiviti PdP menggunakan aplikasi GM supaya pelajar:

1. Berasa selesa belajar Bahasa Melayu secara dalam talian menggunakan aplikasi GM.
2. Suka berbincang dengan rakan dan guru melalui aplikasi GM.
3. Seronok untuk menjawab tugas Bahasa Melayu melalui aplikasi GM.
4. Dapat mengaplikasikan GM mudah diakses oleh pelajar semasa pembelajaran Bahasa Melayu.
5. Berasa selesa menggunakan aplikasi GM kerana perisian ini mesra pengguna.
6. Dapat memahami isi pelajaran Bahasa Melayu apabila belajar melalui aplikasi GM.

Analisis Kekangan yang Dihadapi oleh Pelajar Sekolah Menengah ketika Penggunaan Aplikasi GM Sebagai Medium PdP Bahasa Melayu Secara dalam Talian

Bahagian ini merangkumi 10 item soalan yang berkaitan dengan kekangan yang dihadapi oleh pelajar ketika penggunaan aplikasi GM sebagai medium PdP Bahasa Melayu secara dalam talian. Analisis data kajian diukur dengan nilai min dan sisihan piawai. Berdasarkan Jadual 3, hasil kajian mendapati bahawa

tidak banyak kekangan yang dihadapi oleh pelajar ketika penggunaan aplikasi GM sebagai medium PdP Bahasa Melayu secara dalam talian. Min keseluruhan adalah tahap yang sederhana, iaitu min 1.79 dan sisihan piawai ialah 0.438. Hal ini bermakna pelajar-pelajar tidak menghadapi banyak kekangan ketika belajar Bahasa Melayu dalam talian menggunakan aplikasi GM. Hanya item ke-1 (min 2.23), ke-2 (min 2.92) dan item ke-8 (min 2.34) yang menunjukkan minta tahap tinggi. Hal ini bermakna, pelajar menghadapi kekangan ketika menggunakan aplikasi GM ketika belajar Bahasa Melayu secara dalam talian, iaitu:

1. Kesukaran mengakses Internet untuk mengikuti sesi PdP Bahasa Melayu menggunakan aplikasi GM.
2. Kelajuan rangkaian jalur lebar kurang menyeluruh mengganggu pelajar untuk mengakses aplikasi GM semasa belajar Bahasa Melayu dalam talian.
3. Suara guru yang kurang jelas ketika mengajar menggunakan GM.

Lain-lain item berada di tahap min sederhana di mana item ke-10, iaitu “*Saya menghadapi kesukaran untuk mengikuti PdP Bahasa Melayu secara dalam talian kerana masa yang diperuntukkan agak terhad*” dan item ke-7 “*Saya menghadapi kesukaran untuk memahami bahan-bahan yang digunakan oleh guru semasa pelaksanaan PdP Bahasa Melayu secara dalam talian menerusi aplikasi GM*” ialah dua item yang mendapat min terendah dan berada pada tahap sederhana. Berdasarkan keseluruhan tahap min dan rata-rata item berada pada tahap sederhana, dapat dirumuskan bahawa pelajar tidak banyak menghadapi kekangan dan kesukaran dalam pembelajaran Bahasa Melayu secara dalam talian menggunakan aplikasi GM. Penggunaan aplikasi GM ini banyak membantu pelajar seperti:

1. Memudahkan pelajar untuk mempelajari Bahasa Melayu dalam talian menggunakan aplikasi GM.
2. Memudahkan pelajar membuat latihan Bahasa Melayu dalam talian menggunakan aplikasi GM.
3. Rajin menghadiri kelas Bahasa Melayu dalam talian menggunakan aplikasi GM.
4. Memudahkan pelajar mendapatkan bahan-bahan PdP Bahasa Melayu yang dimuat naik guru dalam aplikasi GM.
5. Memudahkan pelajar mendapatkan maklumat tepat berkaitan penilaian dan pentaksiran yang digunakan oleh guru Bahasa Melayu melalui aplikasi GM adalah tepat.

JADUAL 3: Taburan skor kekangan yang dihadapi oleh pelajar

Item Kekangan	Kekerapan dan Peratusan				Skor Min	Sisihan Piawai	Tahap Min
	STM	TM	M	SM			
1. Saya sering menghadapi kesukaran mengakses internet untuk mengikuti PdP Bahasa Melayu dalam talian menerusi aplikasi GM.	71 39.2%	27 14.9%	53 29.3%	30 16.6%	2.23	1.141	S
2. Saya mendapati kelajuan rangkaian jalur lebar yang kurang menyeluruh mengganggu proses PdP Bahasa Melayu dalam talian menerusi aplikasi GM.	24 13.3%	13 7.2%	98 54.1%	46 25.4%	2.92	0.924	T
3. Saya kurang mendapat pendedahan dari aspek latihan dan kemahiran semasa berlangsung PdP Bahasa Melayu secara dalam talian.	82 45.3%	97 53.6%	2 1.1%	0	1.56	0.520	S
4. Saya tidak risau/bimbang untuk mempelajari cara menggunakan GM dalam pembelajaran Bahasa Melayu dalam talian.	97 53.6%	74 40.9%	10 5.5%	0	1.52	0.602	S
5. Saya malas menghadiri kelas PdP Bahasa Melayu secara dalam talian menerusi platform GM.	100 55.2%	61 33.7%	17 9.4%	3 1.7%	1.57	0.731	S
6. Saya mendapati penilaian dan pentaksiran yang dilakukan oleh guru menggunakan GM tidak begitu tepat.	124 68.5%	52 28.7%	4 2.2%	1 0.6%	1.35	0.553	S
7. Saya menghadapi kesukaran untuk memahami bahan-bahan yang digunakan oleh guru semasa pelaksanaan PdP Bahasa Melayu secara dalam talian menerusi aplikasi GM.	114 63.0%	52 28.7%	15 8.3%	0	1.45	0.645	S
8. Saya mendapati suara yang tidak jelas semasa penyampaian pengajaran Bahasa Melayu secara dalam talian menerusi GM.	63 34.8%	36 19.9%	40 22.1%	42 23.2%	2.34	1.180	S

9. Saya menghadapi kesukaran untuk meneruskan pembelajaran Bahasa Melayu secara dalam talian kerana tidak mempunyai peranti digital.	106 58.6%	55 30.4%	11 6.1%	9 5.0%	1.57	0.817	S
10. Saya menghadapi kesukaran untuk mengikuti PdP Bahasa Melayu secara dalam talian kerana masa yang diperuntukkan agak terhad.	127 70.2%	40 22.1%	6 3.3%	8 4.4%	1.42	0.760	S
Skor Min Keseluruhan					1.79	0.438	S

Skala 0.00 – 1.33 (Rendah-R), 1.34 – 2.66 (Sederhana-S) dan 2.67 – 4.00 (Tinggi-T)

PERBINCANGAN

Bahagian ini merangkumi perbincangan dapatan kajian secara mendalam yang meliputi objektif kajian: (i) tahap kesediaan pelajar dan (ii) kekangan yang dihadapi oleh pelajar ketika belajar Bahasa Melayu secara dalam talian sepanjang pandemik COVID-19.

Kesediaan Pelajar Menggunakan Aplikasi Google Meet sebagai Medium Pengajaran dan Pembelajaran Bahasa Melayu Secara dalam Talian

Isu kesediaan pelajar, kemampuan keluarga B40 serta M40, kerjasama ibu bapa antara persoalan asas dalam memastikan PdP secara dalam talian ini dilaksanakan secara berkesan. Hasil kajian menunjukkan bahawa kesediaan pelajar berada pada tahap yang sederhana dengan min keseluruhan 3.17 dan sisihan piawai ialah 0.580. Dapatan kajian jelas menunjukkan bahawa majoriti pelajar kurang bersedia untuk mengikuti PdP secara dalam talian menerusi aplikasi GM kerana masih mengutamakan PdP secara bersemuka. Dapatan ini sejajar dengan kajian Siti Balqis dan Muniroh (2020), iaitu pelajar tidak dapat menyesuaikan diri dengan perubahan ini, kemungkinan mengambil masa yang agak lama agar pelajar selesa dengan PdP secara dalam talian. Walau bagaimanapun, PdP secara dalam talian merupakan inisiatif yang telah diambil oleh KPM dalam memastikan proses PdP masih dapat diteruskan sepanjang pandemik COVID-19.

Terdapat pelbagai perkara yang perlu dititikberatkan untuk pelaksanaan PdP secara dalam talian terutamanya hal-hal yang melibatkan kesediaan pelajar. Walaupun sikap pelajar berada pada tahap yang positif untuk mengikuti PdP secara dalam talian tetapi isunya tahap kesediaan yang rendah. Dapatan ini sejajar dengan kajian oleh Bani Hidayat (2020), yang menyatakan pelajar masih tidak bersedia mengikuti PdP secara dalam talian kerana persekitaran yang cukup berlainan daripada PdP bersemuka tidak dapat disesuaikan. Hasil kajian menunjukkan pelajar tidak bersedia untuk berkomunikasi dengan guru dan rakan melalui audio serta video ketika pelaksanaan PdP Bahasa Melayu secara dalam talian menerusi aplikasi GM. Jika pelajar berasa malu atau segan bersoal jawab, mereka boleh menggunakan ruangan *chat* yang telah disediakan tetapi masih tidak bersedia untuk maklum balas. Pernyataan ini disokong oleh kajian Siti Balqis dan Muniroh (2020), guru-guru mengatakan sukar juga mewujudkan komunikasi semasa sesi perbincangan semasa PdP secara bersemuka apatah lagi dengan PdP secara dalam talian.

Menurut Mohd Fairuz et al. (2020), tugas guru-guru bukan hanya sekadar melaksanakan pengajaran malah mereka perlu memberi kata-kata semangat, sokongan dan motivasi supaya pelajar-pelajar sentiasa bersedia dalam memberi komitmen yang menyeluruh. Hasil kajian didapati majoriti pelajar mengutamakan PdP secara dalam talian. Hal ini secara jelas menunjukkan para pelajar memahami perubahan pendidikan akibat pandemik COVID-19 tetapi mereka tidak melibatkan diri secara aktif semasa pelaksanaan PdP Bahasa Melayu secara dalam talian menerusi aplikasi GM. Aplikasi GM yang disediakan semasa pelaksanaan PdP Bahasa Melayu secara dalam talian menunjukkan kekerapan pelajar yang setuju berada pada tahap yang tinggi, tetapi dari segi penggunaan aplikasi GM pula kebanyakan pelajar menjawab tidak setuju. Dapatan ini sejajar dengan hasil kajian oleh Zakaria et al. (2020) yang mendapati bahawa pelajar tidak aktif menggunakan GM kerana kurang pengetahuan terhadapnya.

Medium GM merupakan salah satu strategi yang berkesan dalam menyediakan pelajar ke arah pembelajaran secara kolaborasi, menjana pemikiran kritikal serta mampu mewujudkan hubungan sosial sewaktu berkomunikasi (Muhammad Izzat et al., 2020). Namun, kerjasama pelajar amat diutamakan bagi menjayakan PdP secara dalam talian. Zakaria et al. (2020) menyatakan bahawa pelajar suka

menggunakan media sosial, tetapi dari segi aspek PdP mereka tidak bersedia kerana tiada aktiviti pergerakan menyebabkan mereka mudah terasa bosan dan hilangnya fokus ketika pembelajaran dalam talian. Dalam hal ini, guru-guru Bahasa Melayu memainkan peranan dalam mempelbagaikan bahan bantu mengajar (BBM) supaya pelajar sentiasa bersedia dan aktif mengikuti PdP secara dalam talian. Menurut Siti Nurbaizura dan Nurfaradilla (2020), pembelajaran dalam talian lebih berkesan jika ibu bapa juga sentiasa memberi sokongan dan dorongan dalam menyediakan anak-anak secara mental dan fizikal.

Rumusannya, kesiapan pelajar untuk mengikuti sesi PdP Bahasa Melayu secara dalam talian masih pada tahap sederhana atau memuaskan sahaja. Hal ini bermakna pelajar masih kurang bersedia sepenuhnya untuk belajar secara dalam talian. Penggunaan GM atau lain-lain pelantar digital seperti *Google Classroom*, *Microsoft Teams*, *Zoom*, *CikgoTube*, *DELIMa* dan sebagainya perlu dimantapkan lagi oleh setiap guru. PdP secara dalam talian seperti GM ini perlu lebih menarik dan menyeronokkan pelajar. Pengajaran yang berpusatkan guru dan pelbagai masalah serta cabaran yang dihadapi pelajar untuk belajar secara dalam talian menjadikan pelajar dalam konteks kajian ini belum bersedia sepenuhnya belajar Bahasa Melayu secara dalam talian menggunakan GM.

Kekangan Penggunaan Aplikasi *Google Meets* sebagai Medium Pengajaran dan Pembelajaran Bahasa Melayu Secara dalam Talian

Hasil kajian mendapati bahawa kekangan yang dihadapi oleh pelajar ketika penggunaan aplikasi GM sebagai medium PdP Bahasa Melayu secara dalam talian berada pada tahap yang sederhana dengan min keseluruhan 1.79 dan sisihan piawai ialah 0.438. Hal ini bermakna, pelajar tidak banyak menghadapi kekangan atau masalah untuk belajar Bahasa Melayu secara dalam talian menggunakan GM. Pelajar berpendapat bahawa penggunaan aplikasi GM memudahkan mereka mempelajari Bahasa Melayu dalam talian, mudah membuat latihan, rajin untuk hadir kelas apabila guru mengajar menggunakan GM, mudah mengakses bahan pembelajaran yang guru masukan dalam GM dan pentaksiran yang guru buat gunakan GM mudah dan tepat. Dapatan kajian ini selari dengan dapatan kajian Zakaria *et al.* (2020) yang mengkaji keberkesanan aplikasi GM dalam kalangan pelajar bakal guru dari sebuah Institusi Pendidikan Guru. Hasil kajian Zakaria *et al.* mendapati bahawa pelajar seronok belajar menggunakan aplikasi GM. Walaupun aplikasi GM merupakan satu pelantar digital yang baharu diperkenalkan dalam PdP, tetapi pelajar seronok untuk belajar melalui aplikasi GM, seronok untuk meneroka maklumat yang terdapat dalam aplikasi GM dan berminat untuk belajar menggunakan GM.

Namun demikian, pelajar ada mengalami kekangan dan masalah menggunakan aplikasi GM ketika belajar Bahasa Melayu secara dalam talian. Walaupun kekangan tersebut tidak banyak, iaitu kesukaran mengakses Internet, kelajuan jalur lebar yang kurang memuaskan dan suara guru yang kurang jelas, tetapi kekangan dan masalah ini mengganggu tumpuan pelajar setiap kali mengikuti sesi PdP secara dalam talian. Dapatan ini disokong dalam kajian Muniroh *et al.* (2020) yang menyatakan capaian Internet perlu diambil kira untuk mengelakkan kewujudan jurang kesaksamaan akses kepada pelajar. Capaian Internet yang tidak pantas dan kurang stabil juga mempengaruhi pelajar dalam mengikuti PdP secara dalam talian. Dapatan ini disokong oleh Siti Nurbaizura dan Nurfaradilla (2020) yang menyatakan bahawa kelajuan rangkaian jalur lebar yang kurang menyeluruh turut mengganggu proses PdP Bahasa Melayu dalam talian menerusi aplikasi GM kerana kawasan perumahan yang tidak maju mengikut perubahan teknologi menjadi faktor penghalang dalam menggunakan kemudahan ini dengan optimum.

Pelajar tidak seharusnya bergantung kepada guru semata-mata sebagai sumber penyampaian ilmu di mana set pemikiran dahulu, iaitu kaedah tradisional perlu dielakkan malah perlunya pembelajaran sendiri. Hal ini kerana, terdapat segelintir pelajar yang berpendapat bahawa mereka menghadapi kesukaran untuk memahami bahan yang digunakan oleh guru semasa pelaksanaan PdP Bahasa Melayu secara dalam talian menerusi aplikasi GM. Dapatan ini disokong oleh kajian oleh Zamri (2021) yang menyatakan bahawa pelajar tidak dapat beradaptasi dengan norma baharu ini kerana kurang memahami pengajaran yang disampaikan. Para pelajar perlu menyesuaikan diri dengan kebiasaan baharu mengikut peredaran zaman teknologi, bukan hanya bergantung kepada guru malah perlu meningkatkan kemahiran pembelajaran kerana sedia tahu bahawa masa yang diperuntukkan agak terhad untuk pelaksanaan PdP secara dalam talian. Para pelajar harus bijak mengurus masa untuk

pembelajaran. Jika tidak, pastinya mereka ketinggalan dalam pelajaran disebabkan oleh kekangan-kekangan yang dihadapi.

Rumusnya, tidak banyak kekangan dan masalah yang dihadapi oleh pelajar dalam mengikuti sesi PdP Bahasa Melayu dalam talian menggunakan GM. Penggunaan aplikasi GM banyak memberi keseronokan dan menarik minat pelajar untuk belajar Bahasa Melayu secara dalam talian. Hanya masalah capaian Internet sahaja yang mengganggu tumpuan dan keseronokan pelajar untuk mengikuti sesi PdP Bahasa Melayu secara dalam talian. Sekiranya masalah capaian mengakses capaian Internet diatasi, sudah pasti PdP dalam talian menggunakan peranti digital seperti GM dapat menarik minat pelajar untuk hadir kelas Bahasa Melayu dalam talian.

KESIMPULAN

Wabak COVID-19 telah membawa satu perubahan yang besar dalam sistem pendidikan kerana pelaksanaan PdP secara konvensional kepada PdP secara dalam talian sepenuhnya telah mengejutkan pelajar serta guru-guru sekolah. Namun, pelbagai aplikasi yang tersedia boleh digunakan untuk meneruskan PdP secara dalam talian. KPM telah menetapkan penggunaan aplikasi GM sebagai medium pelaksanaan sesi PdP kerana aplikasi tersebut mudah diakses oleh semua pelajar dan mempunyai fungsi yang berguna. PdP berasaskan teknologi bukannya perkara yang baru bagi pelajar serta guru. Situasi ini menjadi satu peluang yang besar bagi guru serta pelajar dalam memanfaatkan platform teknologi secara mendalam. Walau bagaimanapun, pengukuran terhadap tahap kesediaan pelajar serta kekangan yang dihadapi oleh pelajar ketika penggunaan aplikasi GM sebagai medium pelaksanaan PdP secara dalam talian amat penting bagi memastikan sama ada pendekatan PdP talian sesuatu kaedah yang berkesan ataupun kaedah PdP bersemuka lebih memberi pemahaman pelajar kepada sesuatu mata pelajaran yang dipelajarinya.

Majoriti pelajar bersedia menghadapi norma baharu ini. Hanya segelintir dalam 20 peratus pelajar tidak bersedia disebabkan oleh kekangan-kekangan yang dihadapi semasa mengikuti PdP menerusi aplikasi GM. Jadi, pihak-pihak yang berkaitan perlu mengambil kira kekangan-kekangan ini secara serius agar pelaksanaan PdP secara dalam talian dapat diteruskan dengan berkesan tanpa sebarang gangguan. Namun, sikap pelajar itu sendiri, kekurangan motivasi dan dorongan daripada ibu bapa juga menjadi faktor mengakibatkan tahap kesediaan seseorang pelajar. Kerjasama daripada ibu bapa amat diutamakan oleh guru-guru supaya boleh mengetahui perkembangan anak-anak pada setiap masa. Dengan ini, guru-guru dapat membuat persediaan awal dengan memastikan semua pelajar tidak keciciran dalam pelajaran. Tahap pengetahuan guru dalam kemahiran TMK memainkan peranan penting supaya guru-guru dapat mempelbagaikan kaedah PdP secara dalam talian serta dapat membina bahan-bahan mengajar yang efektif yang mampu menarik perhatian pelajar untuk belajar secara dalam talian.

Secara keseluruhan, penggunaan aplikasi GM untuk pelaksanaan PdP secara dalam talian merupakan usaha yang terbaik dan amat berguna dalam kalangan guru serta pelajar dalam menghadapi kebiasaan baharu. Dapatan kajian ini membuktikan bahawa aplikasi GM amat berkesan dalam menarik minat pelajar untuk mengikuti sesi PdP secara dalam talian.

RUJUKAN

- Andrew, A., Cattan, S., Dias, M.C., Farquharson, C., Kraftman, L., Krutikova, S., Phimister, A. & Sevilla, A. (2020). Learning during the lockdown: Real-time data on children's experiences during home learning. Diakses dari: <https://ifs.org.uk/uploads/BN288-Learning-during-the-lockdown-1.pdf> [23 Ogos 2021]
- Anuar Ahmad. 2020. PKP: e-Pembelajaran tidak segerak sesuai di luar bandar, pedalaman. Diakses dari: <https://www.bharian.com.my/berita/nasional/2020/04/677952/pkp-e-pembelajaran-tidak-segerak-sesuai-di-luar-bandar-pedalaman/> [05 Jun 2021].
- Bani Hidayat Mohd Shafie. (2020). Pelaksanaan PdP dalam talian semasa Perintah Kawalan Pergerakan Fasa 1 dan 2 COVID-19. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 2 (2), 213-221.

- Briannur Dwi, Aisyah Amelia, Uswatun Hasanah, Abdy Mahesha Putra & Hidayatur Rahman. (2020). Analisis keefektifan pembelajaran online di masa pandemik COVID-19. *Mahaguru: Jurnal Pendidikan Guru Sekolah Dasar*, 28-37
- Arias, J.J., Swinton, J. & Anderson, K. (2018). Online vs. face-to-face: A comparison of student outcomes with random assignment. *E-Journal of Business Education and Scholarship of Teaching*, 12 (2), 1-23.
- Chua Yan Piaw. (2014). *Asas Statistik Penyelidikan: Analisis Data Skala Likert. Edisi Ke-3*. Selangor: McGraw Hill Education.
- Irma Mahad, Ugartini Magesvaran & Intan Nur Syuhada Hamzah. (2021). Sikap dan motivasi murid sekolah rendah terhadap pembelajaran Bahasa Melayu dalam talian sepanjang Perintah Kawalan Pergerakan. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 11 (1), 16-28.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2020). *Manual Pengajaran dan Pembelajaran di Rumah*. Putrajaya: Bahagian Pengurusan Sekolah.
- Ling Song Kai. (2017). Keberkesanan pelaksanaan Komuniti Pembelajaran Profesional di sekolah rendah Daerah Sibuluan. *Jurnal Penyelidikan Pendidikan*, 18, 134-146.
- Losius Goliong, Ahsly Kasin, Marcelus Johnny & Nazarius G. Yulip. (2020). Cabaran pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran jarak jauh semasa Perintah Kawalan Pergerakan. *Prosiding Seminar Regional Symposium on Distance Education in Asia*, hlm 1-15. Pejabat Pendidikan Daerah Ranau. Sabah.
- Mohd Fairuz Jafar, Zetty Akmar Amran, Mohd Faiz Mohd Yaakob, Mat Rahimi Yusof & Hapini Awang. (2020). Kesiapan pembelajaran dalam talian semasa pandemik COVID-19. *Seminar Darulaman 2020 Peringkat Kebangsaan*, hlm. 404-410. Anjuran IPG Kampus Darul Aman.
- Muhammad Izzat Mailis, Zuraini Hanim & Nur Hafizalyana. (2020). Persepsi pelajar Kolej Universiti Islam Melaka terhadap pelaksanaan pembelajaran secara atas talian dalam era pandemik COVID-19. *Jurnal Kesidang*, 5, 88-99.
- Muniroh Hamat, Siti Balqis Mahlan & Ch'ng Pei Eng. (2020). *Adaptasi Pengajaran dan Pembelajaran Secara Maya dalam Kebiasaan Baharu Semasa Pandemik COVID-19*. Shah Alam: SIG:e-Learning@CS.
- Nor Fauziana Mohd Salleh. (2020). Pandemik Coronavirus (COVID-19): Pembelajaran dan pengajaran secara atas talian satu keperluan di Malaysia. Diakses dari: https://www.researchgate.net/publication/342886967_pandemik_coronavirus_covid_19_pembelajaran_dan_pengajaran_secara_atas_talian_satu_keperluan_di_malaysia [23 Ogos 2021]
- Pallant, J. (2010). *SPSS Survival Manual: A Step by Step Guide to Data Analysis Using SPSS for Windows (Version 10)*. London: Buckingham Open University Press.
- Rohaida Mazalan, Norziah Amin, Mohd Zaki Abd. Rahman & Zamri Mahamod. (2020). Tahap penguasaan membaca dan menulis murid B40 daripada perspektif guru Bahasa Melayu. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 10 (2), 54-73.
- Shazarina Zdainal Abidin, Suziana Hanini Sulaiman, Suhana Mohamed Lip, Norshilawani Shahisdan, Natasha Ariffin, Mohamas Fuad Ishal & Sapie Sabilan. (2020). Tekanan emosi pensyarah dalam melaksanakan pengajaran dan pembelajaran atas talian di era pandemik COVID-19. *Prosiding Seminar Antarabangsa Isu-isu Pendidikan (ISPEN)*, hlm. 289-296. Anjuran Kolej Universiti Islam Selangor pada 10 November 2020.
- Siti Balqis Mahlan & Muniroh Hamat. 2020. *Pengajaran dan Pembelajaran dalam Talian Semasa Perintah Kawalan Pergerakan*. Shah Alam: SIG:e-Learning@CS.
- Siti Nurbaizura Che Azizan & Nurfaradilla Mohamad Nasri. (2020). Pandangan guru terhadap pembelajaran dalam talian melalui pendekatan *Home Based Learning* semasa tempoh pandemik COVID-19. *PENDETA: Journal of Malay Language, Education and Literature*, 11 (Edisi Khas COVID-19), 46-57
- Sekaran, U. & Bougie, R. (2016). *Research Methods of Business: A Skill Building Approach*. 6th Edition. New York: John Wiley and Sons.
- Wikipedia. (2020). Google Meet. Diakses dari: https://en.wikipedia.org/wiki/Google_Meet [23 Ogos 2021]
- Zakaria Saad, Baskaran Subramaniam, Malar Muthiah, Abdul Malek Yaaku, Chin Soo Fong & Othayakumaran Kandasamy. (2020). Kesiapan penggunaan Google Meet sebagai platform pengajaran dan pembelajaran dalam talian bagi siswa guru di Institut Pendidikan Guru Kampus Sultan Abdul Halim. *Proceedings of International Conference on The Future of Education IConFEd*, hlm. 84-102. Seminar anjuran IPG Kampus Tuanku Bainun, Pulau Penang pada 17-18 November 2020.
- Zamri Mahamod. (2021). Memperkasa pedagogi guru dalam norma baharu pendidikan. Kertas kerja Ucapan Utama dalam Kolokium Kajian Tindakan dan Pembelajaran Berasaskan Projek @ KOSERI 2021. Kolokium Anjuran Pejabat Pendidikan Daerah Selangau dan Jabatan Pendidikan Negeri Sarawak secara dalam talian pada 19-20 Ogos 2021.
- Zamri Mahamod, Muhammad Helmi Norman & Kamariah Abu Bakar. (2020). Revolusi Industri 4.0: Impaknya kepada pendidikan abad ke-21. Dlm. Zamri Mahamod & Anita Abdul Rahman. (pnyt.). *Sistem Pendidikan di Malaysia: Sejarah dan Cabaran Abad Ke-21*, hlm. 413-448. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.